

enthusiast

КАРИН БРЮНК ХОЛМКВИСТ

**ЕЛИКСИР ЗА
ПОТЕНТНОСТ**

enthusiasm

КАРИН БРЮНК ХОЛМКВИСТ

**ЕЛИКСИР ЗА
ПОТЕНТНОСТ**

Превод от шведски: Анюла Качева

София, 2022

Karin Brunk Holmqvist
Potensgivarna

© Karin Brunk Holmqvist, 1997

Карин Брунк Холмквист
Еликсир за поменност

© Анюта Качева, 2022

© Яна Арзиропулос, дизайн на корица, 2022

© Enthusiast – запазена марка на „Алто комуникейшънс енд
пъблишинг“ ООД, 2022

ISBN 978-619-164-487-2

ПЪРВА ГЛАВА

Скърцането от прибирането на разтегателния диван в кухнята бе знак, че новият ден е започнал. Както всяка сутрин Елида Свенсон го съгна обратно точно в 7:10 часа.

Елида бе по-голямата от двете сестри. Щеше да навърши 79 години през есента. Тилда бе само на 72, но изглеждаше по-възрастна. И двете бяха родени в къщата, но не на разтегателния диван, а на голямото черно метално легло вътре в спалнята на родителите си. Между другото, спалнята си бе същата като преди. Както казах, голямото черно легло с месинговите топки си бе все още там, покрито с кувертюрата, изплетена на квадратчета от остатъци прежда. И Тилда, и Елида все още бяха влюбени в кувертюрата. Понякога лягаха заедно върху нея и си спомняха отминалите времена.

– Това е било част от моята жилетка – обикновено казваше Тилда и посочваше едно от розовите квадратчета.

– А това тук е част от шала на дядо – допълваше Елида.

Всяко квадратче, всеки цвят си имаше своя история.

Понякога, когато баща им, ковачът Свенсон, си пийнеше малко повече, превръщаше покривалото на леглото в книга с приказки.

– Днес ще разгледаме един ред от вертикалните квадратчета – казваше той и започваше да разказва за

историята им и за произхода на преждата, от която бяха изплетени. Но всеки път много внимаваше да не разказва за повече от един ред квадратчета.

– Утре ще се прехвърлим на някой ред хоризонтални квадратчета.

Да, това бе една необикновена кувертюра.

Именно затова сестрите Свенсон бяха решили да запазят стаята непокътната след смъртта на родителите им. Рядко влизаха в нея, тя просто си беше там – като огромна тъмна и влажна пещера в къщата. Сестрите Свенсон никога не затопляха стаята. Смятаха това за напълно ненужно, тъй като тя не се използваше. Вътре освен огромното легло имаше и две нощни шкафчета. Те имаха мраморни плотове, малки чекмеджета, а най-отдолу – място за нощното гърне. Дори розовото порцеланово гърне с напукания ръб все още си стоеше на мястото. Същото се отнасяше и за умивалника в ъгъла. Той бе изработен от порцелан „Рьорстранг“*, а каната за вода имаше същия произход и бе същият модел. Сапунерката бе друга марка, но също от порцелан. Дори сапунът, силно напукан, все още си бе там!

Иначе в стаята нямаше почти нищо друго, само няколко големи портрета на някои от предците им и, разбира се, застоял въздух. Госпожиците Свенсон не обичаха промените много-много.

Бяха узраснали в оскърдица. Баща им, ковачът, колкото и да бе превивал гръб и да бе работил неуморно, никога не бе успял да задели нещо настрани. Жената на ковача, Елна, се бе грижила за двете сестри и за

* „Рьорстранг“ (*Rörstrand*) е шведска марка за порцелан. Тя датира от 1726 г. и се счита за втората най-стара марка порцелан в Европа след германския „Майсен“. – Бел. прев.

по-малкия им брат Рютгер. Баща им обичаше на шега да го нарича „изтърсака“, тъй като Рютгер бе с десет години по-малък от Тилда. Атмосферата в дома им бе белязана от любов и може би именно затова Тилда и Елида бяха останали тук толкова дълго. Толкова дълго, че бяха проиграли всичките си шансове за брак, както шеговито подхвърляха за тях в селцето. Но двете сестри съвсем не бяха грозни, дори бяха получили по едно или две предложения за брак в младостта си и със сигурност плътската похот ги бе спохождала много пъти. Но те или бяха търсили удовлетворение в упорита работа, или го намираха, като изследваха телата си във вечерния мрак, за да стигнат до сърцето на изгарящия ги пламък и да го задоволят, макар и с дълбоко покаяние и в страх от Божието наказание. Но силата на наказанието нямаше как да се мери с тази на похотта и затова двете – всяка в своята част на леглото – гасяха редовно изгарящия ги отвътре плам, който понякога ставаше непоносим.

Още като млад Рютгер се премести в града и със сигурност бе благодарен на сестрите, които се грижеха за възрастните им родители. Е, Елида, разбира се, често напускаше дома, за да помага на търговеца в натоварените дни, а Тилда беше дала своя дан като готвачка по време на големите партита в селото, но през останалото време се грижеха за родителите си. И двамата издържанаха в голямото желязно легло, в същото легло, където трите деца се бяха родили в страшни родилни мъки, а през цялото време плетената кувертюр за легло пазеше своята история за всички случили се събития. Тилда и Елида вече от няколко години живееха сами в къщата. И двете получаваха гържавни пенсии и се справяха доста добре, но къщата си оста-

ваше неподвластна на каквито и да било промени – с печка за гърва, външна тоалетна и кладенец в двора. Новината за новите спестовни фондове „Алеманспар“, Фондспар“ и „Спар-80“ така и не бе достигнала до малката къща в Борбю 13-83. Не че не пестяха, напротив, но го правеха по своя си начин – Елида в медния чайник в кухнята, а Тилда в гървената бъчва в пивоварната. Радваха се на нарастващите купчини банкноти, но и през ум дори не им минаваше мисълта да направят някакво вложение, за да улеснят всекидневието си вкъщи. В кухнята винаги бе прекалено горещо. Топлината, излъчвана от печката, марка „Ага“*, изплъваше всяко възможно кътче в къщата. Жегата пълзеше по плочките на пода, впиташе се във всяка частица на домашно тъканите черги и се издигаше чак до мухоловката – онази кафява лепкава провесена ивица, където мухите се бореха отчаяно на живот и смърт. Топлината караше мухоловката да се люлее лекичко. Тъй като в кухнята бе най-топло, госпожици Свенсон спяха там на разтегателното канапе. Елида – като най-възрастна – спеше на горната основна част на канапето. Тилда – в долната гървена част, която се изтегляше навън и бе много по-къса и по-неудобна. Въпреки че Тилда бе по-младата, ставите я боляха ужасно, а ръцете и пръстите ѝ приличаха на излъскан от вятъра мрамор. Беше ѝ трудно да се измъква от неудобното ложе, но тъй като и двете бяха против промените, тя продължаваше всяка вечер точно в 21:10 часа да изплъзва в разтегнатата долна гървена част, която приличаше на чекмедже и която през деня представляваше основата на дивана. Всяка вечер те си лягаха по едно и също

* Индустриална компания в Швеция, основана през 1904 г. от Арон Андерсън и Аксел Р. Нордвал. – Бел. прев.

време, без значение дали бе лято, или зима, работен ден, или събота или неделя, и точно в 7:10 часа се чуваше проскърцването, когато Елида след внимателното оправяне на завивките връщаше обратно на мястото долната част на дивана и му възвръщаше първоначалния вид.

ВТОРА ГЛАВА

На госпожици Свенсон им ставаше все по-трудно да се справят с всекидневния живот. Цепеха гърва, чистеха печката, обработваха градината и понякога консервираха горски плодове.

Талазите на плътската похот бяха изчезнали, пламтящото огнище вътре в тях отдавна бе загаснало и вече нямаше какво да се гаси нощем на кухненския диван. Явно Бог отдавна ми е простил, утешаваше се Тилда, когато болките ставаха нетърпими и тя се страхуваше да умре и да застане очи в очи със Създателя. Но истината бе, че ѝ липсваха миговете на копнеж под стария юрган, нещо, което дори не смееше да си признае. Искаше да отиде в Рая точно толкова чиста и невинна, както се бе родила в черното желязно легло.

– Кафето е готово – извика Тилда.

Което всъщност изобщо нямаше нужда да прави, защото още в мига на проскърцването на дивана при оправянето му Елида отлично знаеше, че в същия момент закуската вече е поднесена на масата.

– Мармаладът от вълнообразен ревен стана чудесен тази година – заяви Тилда.

– Малко прекалено сладък – допълни Елида, както правеше всяка сутрин.

Истината бе, че нямаше нужда да споменават каквото и да било, тъй като двете отлично знаеха всичко. Но мълчанието плашеше двете сестри и затова,

когато липсата на нови теми за разговори зейваше между тях като пропаст, повтаряха едни и същи неща ден след ден, година след година.

По традиция Елида първа прочиташе вестника, което също се повтаряше неизменно. Макар и пестеливи и против промените, те все пак желяеха да са в крак с времето и с новостите. Съвсем не бяха глупави. Бог ги бе дарил с интелект и сигурно щяха да стигнат далечно, ако им бе позволено да се изучат. Но това бе привилегия на Рютгер. Той бе момче и от него се очакваше да се нагърби с издържането на семейството. В крайна сметка той стана журналист, ожени се за логопед и им се родиха три деца.

Той рядко оставаше при сестрите си, но все пак се бе случвало няколко лета. Наг Елида все още тежеше сянката на срама и силно се изчервяваше, като си спомняше, че веднъж попита жената на Рютгер дали логопед не е човек, който изпробва стелки за крака. Не, Елида съвсем не бе глупава, но понякога ѝ хрумваха трудни за разбиране небивалици.

Тази сутрин Елида дълго се задържа на страницата с местните новини и Тилда веднага разбра, че там пише нещо специално. Защото дори времето, отделено за всяка страница, бе строго определено и всяко отклонение от рутината караше Тилда да реагира.

– Нещо извънредно ли пише?

– Къщата на Ланц е продадена, включена е в списъка с данъчните оценки на къщите.

Ланц бе дългогодишен съсед на семейство Свенсон. Той умря в деня на пристигането на чучулигата, на 14 април. Тилда и Елида бяха обсъждали нагълго и нашироко какво ще се случи с къщата му и предполагаша, че я чака съдбата на многото други къщи в селцето и ще

бъде продадена за лятна вила на някой гражданин. И съвсем правилно, купувачът на къщата живееше в града и изведнъж безпокойството пусна корени в малката кухня и всекидневната рутина силно се разклати още в 7:40 часа, а закуската бе привършила едва в 7:30 часа.

Кладенецът на госпожици Свенсон бе разположен така, че се налагаше да навлязат малко в имота на Ланц, за да донесат вода от него. Да, със сигурност имаше някакво законово споразумение, но документите бяха изгорели преди много години, когато кълбовидна мълния запали бюрото на ковача Свенсон. Тъй като Ланц бе добър приятел на семейството, никои не се интересуваше от документите, така че водата се носеше, независимо дали имаше споразумение, или не.

Ланц имаше син, когото Тилда и Елида много обичаха, и затова, докато беше жив, с голямо удоволствие отиваха за прясна вода от кладенеца, която се плискаше весело в кофата. Сега ходеха дотам единствено за да донесат вода и нищо повече. Но и двете неизменно си спомняха сина на Ланц, когато ръцете им нощем опипваха телата им под юргана.

– Ами ако вече не ни разрешат да си носим вода? – каза Тилда с видима уплаха в гласа.

– Разбира се, че ще ни разрешат – каза успокоително Елида, но неспокойният ѝ поглед разкриваше, че и тя се тревожи за бъдещето.

Този ден Тилда се забави дълго при кладенеца. Дървеният му капак ѝ се стори необикновено тежък, а когато спусна кофата, тя не загреба вода, а инатливо заплава по повърхността ѝ. Наложил се Тилда да хвърля кофата няколко пъти, докато накрая тя се наклони и загреба вода, за да потъне после към дъното. През последните години, докато изтегляше кофата нагоре до

ръба на кладенеца, водата все повече се разплискваше извън нея. Но това не тревожеше Тилда, тъй като с времето те се нуждаеха от все по-малко вода за всекидневните си нужди.

Когато тази вечер тя изтегли водата и я изсипа в емайлираната кофа със син кант отгоре, отпусна небрежно и рязко капака на кладенеца, а не внимателно, както обикновено, и оглушителното му хлопване сякаш разби на пух и прах страховете ѝ.

Тя не се прибра веднага, както правеше обикновено, а седна на капака на кладенеца. Спомни си за Ланц, за сина му Ерик и всичките им лета, прекарани заедно. И почти съжали, че не го направи с Ерик онзи път. В онази лятна нощ, когато той трептеше от желание да прави любов с нея на бялата градинска маса в беседката. И Господ нямаше да има нищо против, помисли си Тилда, но вече бе прекалено късно. Ерик бе починал, тя самата се бе превърнала в стара спаружена киселица, но при спомена за онзи път в беседката усети как слабините ѝ потрепераха силно и живнаха. Тилда реши, че чувството е породено от прекалено стегнатия ластик на бедрата, който държеше чорапите. Поседя още известно време, за да види дали желанието ще се появи отново, което не се случи и това силно я натъжи.

Карин Брѳонк Холмквист
Еликсир за потентност

Превод *Анѳота Качева*
Редактор *Петя К. Димитрова*
Коректор *Цвета Нинкова*
Дизайн на корицата *Яна Аргиропулос*
Предпечат *Яна Аргиропулос*

Шведска. Първо издание
Формат 84x108/32
Печатни коли 14
ISBN 978-619-164-487-2

Издава

enthusiast

Запазена марка
на „Алто комюникейшънс енд пбблишинг“ ООД
София, бул. „Васил Левски“ 31
тел.: 02/ 943 87 16,
email: office@enthusiast.bg

Книгите на „Ентусиаст“ можете да закупите от
www.enthusiast.bg

Печат РОПРИНТ

Сестрите Тулда и Елида приближават осемдесетте си години, но като стари моми все още живеят заедно в родния си дом в малко шведско село. Битието им е спокойно и комфортно, но в къщата им няма никакви модерни удобства – тоалетната им е в двора, а водата, която ползват, се вади от кладенеца.

Всичко се променя, когато до тях се нанася новият съсед Алвар Кламенс. Двете започват да си купуват нови рокли и напълно забравят, че брат им би предпочел да ги прати в старчески дом, за да превърне семейната къща в лятна вила. Поблазнени от красивата вътрешна тоалетна на Алвар, решават и те да си направят. Откъде обаче биха могли да намерят пари за ремонта? Сестрите бързо измислят брилянтна, макар и много смела, бизнес идея и създават еликсир за потенност, който продават по пощата.

В тази забавна история Карин Брьонк Холмквист с топлина и нежност описва какво се случва, когато градът се сблъска с провинцията и старото срещне новото.

Цена: 18 лв./9.20 €

www.enthusiastr.bg